เปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มวิชาชีพเลือกของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี: การวิจัยเชิงสำรวจ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

Comparison of Factors Related to Accounting Students' Minor Course Selection: An Exploratory Study at Walailak University

อลิศรา สระโมพี[1*] ประภาดา ศรีสุวรรณ[2] รัชดา สุวรรณเกิด[3]

ศิริพร สว่างอารีย์รักษ์[4] ปานแก้วตา ลัคนาวานิช[5]

Alisara Saramolee[1*] Praphada Srisuwan[2] Ratchada Suwangerd[3]

Siriporn Sawangarreerak[4] Pankeawta Lakkanawanit[5]

สาขาวิชาการบัญชี สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

Department of Accountancy, School of Management. Walailak University

E-mail: palisara@wu.ac.th

Received: July 10,2019; Revised: August 29,2019; Accepted: August 30,2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกกลุ่มวิชาชีพเลือกของนักศึกษาหลักสูตรบัญชี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน และใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) มาช่วยจำแนกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกกลุ่มวิชาชีพเลือกของนักศึกษา แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจด้วยสถิติการทดสอบความแตกต่าง (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ซึ่งพบว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านโอกาสทางวิชาชีพ ด้านความชอบและความสนใจเป็นสองลำดับแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลพบว่าเพศชายให้ความสำคัญต่อบุคลิกภาพและความชำนาญสูงกว่าเพศหญิง นักศึกษาที่ได้เกรดรายวิชาการบัญชีขั้นต้นสูงให้ความสำคัญกับความชอบและความสนใจมากกว่านักศึกษาที่ได้เกรดต่ำกว่า นอกจากนี้ยังพบว่าผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความชอบ/ความสนใจ โอกาสทางวิชาชีพ บุคลิกภาพและความชำนาญและคุณภาพชีวิตอีกด้วย จากผลวิจัยเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มวิชาชีพเลือกของสาขาวิชาการบัญชีควรพัฒนาตามสายอาชีพและความชอบของผู้เรียน ความสามารถและเทคนิคของผู้สอนในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน รวมถึงการให้คำแนะนำจากอาจารย์ยังคงเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับนักศึกษา

คำสำคัญ: ค่าตอบแทน ความแตกต่างทางเพศ ความชอบในรายวิชา การเลือกกลุ่มวิชาชีพเลือก/ วิชาโท

Abstract

This study sought to explore factors influencing students' decision to select a minor course in accounting program at Walailak University using an online questionnaire to collect data from 180 participants. A factor analysis was first employed to identify the factors. The t-tests, One-way ANOVA, and correlation analysis were used to compare the factors. Results showed that opportunity in labor market and liking and interest in course were the two statistically significant factors. When comparing personal data, men expressed their concern about personality and aptitude more than women. Students receiving higher grade in fundamentals of accounting subject were more motivated by liking and interest in course. In addition, GPAX of students was found to have a significant positive relationship with liking and interest, opportunity in labor market, personality and aptitude, and quality of life as well. These findings suggested that minor courses in accounting program should be developed based on career choices and passion of students. Teachers' ability and their techniques to create highly effective learning environment including their suggestion are also crucial for students.

Keywords: Earnings, gender difference, interest in subject, minor course choice

Paper Type: Research

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ภายนอกส่งผลกระทบต่อวงการศึกษาอย่างมาก จากอัตราการเกิดที่ลดลงทำให้จำนวนนักศึกษาแรกเข้าในประเทศไทยเริ่มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ถึงร้อยละ 7.25 จากปีก่อน และแม้จะกระเตื้องขึ้นเล็กน้อยในปี พ.ศ. 2558 แต่ในภาพรวมยังมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (NSO, 2018) อีกทั้งความก้าวหน้าของระบบสารสนเทศที่เปิดทางเลือกสู่การเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งแน่นอนว่า หลักสูตรออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดคงหนีไม่พ้นหลักสูตรทางธุรกิจ (GetEducated.com) จำนวนนักศึกษาแรกเข้าที่ลดลงผนวกกับช่องทางการศึกษาออนไลน์นี้ ทำให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เกิดการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้น

หลักสูตรบัญชีเป็นหนึ่งในหลักสูตรด้านธุรกิจที่จำเป็นต้องปรับตัวเช่นเดียวกัน เพราะนอกจากจะตกอยู่ในสถานการณ์ข้างต้นแล้ว ยังได้รับผลกระทบโดยตรงจากการบังคับใช้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Accounting Standard for Professional Accountant: IES) ซึ่งกล่าวถึงหัวข้อการศึกษาความรู้ความสามารถเชิงทักษะ และการประเมินที่พึงมี และข่าวการปลดพนักงานธนาคารของสถาบันการเงินแถวหน้าในประเทศไทย ล้วนสร้างแรงผลักดันต่อการปรับปรุงหลักสูตรบัญชีให้มีความโดดเด่น ตรงใจผู้เรียน และยังคงสอดคล้องกับมาตรฐานสากล อันเป็นที่มาของงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนของนักศึกษา

งานวิจัยในอดีตให้ความสำคัญกับการตัดสินใจเลือกวิชาเอก (Major) เป็นหลัก เพราะถือเป็นการเลือกสายอาชีพ มีเพียงส่วนน้อยที่ศึกษาการตัดสินใจเลือกวิชาโท (Minor) ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการเลือกวิชาเอกแล้ว แต่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เพราะวิชาโทเปรียบเหมือนศาสตร์เฉพาะทางให้เกิดความเชี่ยวชาญ อันส่งผลต่อความสำเร็จของการประกอบอาชีพในอนาคต จึงเริ่มมีการศึกษาความแตกต่างทางเพศต่อการเลือกวิชาโทด้านระบบสารสนเทศของนักศึกษาในเมืองนิวอิงแลนด์ สหรัฐอเมริกา (Li, Records, & Fougere, 2004) การศึกษาตัวแปรที่ถูกใช้พิจารณาเลือกวิชาโทของนักศึกษาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ในเนเธอร์แลนด์ (Van Deuren & Santema, 2012) และการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีนเป็นวิชาโท (Tajima, 2014) แต่การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกวิชาโทของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีนั้นยังคงเป็นช่องว่างที่ต้องการผลงานวิจัย เพื่อส่งเสริมการปรับปรุงหลักสูตรในบริบทของประเทศไทย ซึ่งอาจให้ผลลัพธ์ที่แตกต่างจากประเทศอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เปิดหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและเรียกกลุ่มวิชาโทว่า “กลุ่มวิชาชีพเลือก” (กลุ่มฯ) แบ่งย่อยตามสายอาชีพ ได้แก่ การสอบบัญชี (AUD) ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (AIS) การเงินและการบัญชีธุรกิจ (FIN) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามีจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มฯ แตกต่างกันอย่างมาก กว่าร้อยละ 70 ของนักศึกษาเลือกกลุ่มฯ การสอบบัญชี ขณะที่บางกลุ่มฯ ไม่มีนักศึกษาเลือกในบางปีการศึกษา ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน และเกิดข้อคำถามถึงปัจจัยการพิจารณาเลือกของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงมุ่งทำความเข้าใจในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ หรือวิชาโทของนักศึกษาในหลักสูตร เพราะการศึกษาความต้องการของผู้เรียนซึ่งเป็นผู้รับบริการทางการศึกษาให้ถูกต้องแม่นยำถือเป็นหัวใจอย่างหนึ่งของการปรับปรุงหลักสูตร (Bobâlcă, Ţugulea, & Bradu, 2014) และถือเป็นการให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของนักศึกษา เพิ่มบทบาทของผู้เรียนในการออกแบบหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการให้ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ โดยจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) กับระดับการให้ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ

3. การทบทวนวรรณกรรม

ในอดีตมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกทางการเรียนของนักศึกษา 3 ด้านหลัก ได้แก่ การตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัย สาขาวิชาหรือวิชาเอก (Major) และวิชาชีพเลือกหรือวิชาโท (Minor) ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกวิชาเอกและวิชาโทนั้นมักมีความเกี่ยวพันกัน โดยงานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นไปที่การตัดสินใจเลือกกลุ่มฯ หรือวิชาโท (Minor) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นหลัก จึงไม่นำปัจจัยเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัย เช่น ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ระยะทาง ที่ตั้ง หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่มีความแตกต่างในการตัดสินใจเลือกเรียนแต่ละกลุ่มฯ มาพิจารณา แม้ชื่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกวิชาเอกและวิชาโทของงานวิจัยแต่ละงานจะมีความแตกต่างกัน แต่สามารถสรุปได้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

3.1 องค์ประกอบของการเรียนการสอน (Components of instruction) มีความหมายครอบคลุมทั้งความพร้อมของอุปกรณ์ เนื้อหา ความสามารถของการถ่ายทอดความรู้ และการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอน ล้วนสร้างความแตกต่างให้กับแต่ละรายวิชา งานวิจัยในอดีตพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ คอมพิวเตอร์ หนังสือ วารสาร เป็นสิ่งดึงดูดและมีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถาบันการศึกษาอย่างมาก (Price, Matzdorf, Smith, & Agahi, 2003; Sidin, Hussin, & Soon, 2003) และเป็นที่น่าแปลกใจว่านักศึกษาชั้นปีสุดท้าย ให้ความสำคัญกับชื่อเสียงของอาจารย์มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 (Owen & Jensen, 2004) จึงมีความเป็นไปได้ว่านักศึกษาต่างชั้นปีอาจพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกกลุ่มฯ แตกต่างกัน รวมถึงรุ่นพี่อาจเป็นอีกแหล่งผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญต่อการตัดสินใจเลือกกลุ่มฯ

3.2 การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มฯ (Perceptions of professional elective course information) หนึ่งในขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ คือ ผู้ตัดสินใจต้องค้นหาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ (Chapman, 1986) โดยผู้เรียนมักสืบค้นข้อมูลและปรึกษาพ่อแม่ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ทรงอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกวิชาเอกหรือสายอาชีพของนักศึกษามากกว่าเพื่อนร่วมชั้นเรียน (Al-Rfou, 2013; Kniveton, 2004; Newell, Titus, & West, 1996) และพ่อแม่ยังเป็นที่ปรึกษาเส้นทางสู่สายอาชีพในอนาคต (Whiston & Keller, 2004) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในเด็กพบว่า เมื่อเติบโตขึ้นเขาจะเริ่มมีความคิดเป็นของตนเอง รู้จักใช้ข้อมูลหลากหลายรอบตัว จึงอาจมีผลให้อิทธิพลของพ่อแม่นั้นลดลงตามอายุของเด็กที่เพิ่มขึ้น (Foskett, 2001; Moogan & Baron, 2003) และเริ่มเชื่อเพื่อนมากขึ้น เพราะสามารถสอบถามเพื่อนได้อย่างตรงไปตรงมา และเพื่อนรู้จักอาจารย์ผู้สอนมากกว่าพ่อแม่ (Owen & Jensen, 2004)

Kniveton (2004) ยังพบว่าอาจารย์เป็นอีกกลุ่มคนที่เด็กในช่วงวัย 14-18 ปีขอคำแนะนำเพื่อเลือกสายอาชีพรองจากพ่อแม่ สอดคล้องกับงานของ Moogan, Baron, and Harris (1999) พบว่า นักศึกษาแรกเข้ามหาวิทยาลัยจะนำคำแนะนำจากพ่อแม่และอาจารย์มาใช้เพื่อประเมินทางเลือกเช่นกัน

3.3 โอกาสทางวิชาชีพ (Opportunity in labor market) รายได้และการได้งาน มักถูกนำมาใช้พิจารณาก่อนเลือกวิชาเอกและวิชาโท (Adams, Pryor, & Adams, 1994; Al-Rfou, 2013; Cavus, Geri, & Turgunbayeva, 2015) โดยเฉพาะโอกาสทางวิชาชีพนั้นถือเป็นตัวแปรหลักของการตัดสินใจศึกษาต่ออีกด้วย (Saunders, Hamilton, & Lancaster, 1978) Cavus et al. (2015) ยังพบว่า นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายจากหลากหลายคณะให้ความสำคัญกับอาชีพที่มีเกียรติ และมีโอกาสเลื่อนตำแหน่งงานมากที่สุด ขณะที่นักศึกษาสาขาบริหารในงานวิจัยของ Al-Rfou (2013) ให้ความสำคัญกับอาชีพที่มีเกียรติเป็นลำดับที่ 3 รองลงมาจากรายได้ และทางเลือกในสายอาชีพ

3.4 คุณภาพชีวิต (Quality of life) คุณภาพชีวิตที่ดีขณะเรียน คือ การได้เรียนในรายวิชาที่ตนเองคาดว่าจะได้เกรดสูง ซึ่งช่วยลดความกังวลในการเรียนลงได้ สำหรับคุณภาพชีวิตในการประกอบอาชีพ คือ การคาดการณ์ว่าช่วงชีวิตในการทำงานจะยังคงมีเวลาพักผ่อนได้อย่างเพียงพอ มีเวลาทำกิจกรรมที่สนใจ ทำงานอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและปลอดภัย เป็นต้น Babad (2001) พบว่านักศึกษาจะเลือกวิชาที่งานน้อย ได้เกรดง่าย ข้อสอบไม่ยาก หากเป็นการเลือกรายวิชาที่ไม่สำคัญเท่านั้น ตรงกันข้ามกับการเลือกรายวิชาสำคัญ นักศึกษาจะเน้นไปที่ความชัดเจนและความน่าสนใจของการสอน คุณค่าที่ได้จากการเรียน และชื่อเสียงของผู้สอน เป็นต้น

3.5 บุคลิกภาพและความชำนาญ (Personality and aptitude) นักวิจัยได้ศึกษาความเข้ากันระหว่างความถนัด ความชอบ บุคลิกภาพและรายวิชา (Adams et al., 1994; Ahmed, Sharif, & Ahmad, 2017; Beggs, Bantham, & Taylor, 2008) ในงานวิจัยของ Beggs et al. (2008) นักศึกษาผู้ถูกสัมภาษณ์ได้กล่าวไว้ว่า "วิชาเอกนี้ดูจะเข้ากันได้กับฉันมากที่สุด มันเหมาะกับบุคลิกภาพของฉัน" แสดงถึงการพิจารณาความเหมาะสมของรายวิชากับตนเอง เช่นเดียวกันกับ Ahmed et al. (2017) ผู้สนับสนุนให้นักศึกษาเลือกสายอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกของตนเองและมีความชอบในรายวิชานั้นอย่างแท้จริง เพราะมีผลต่อการตกออกของนักศึกษาระหว่างเรียน และนำไปสู่ความผิดพลาดในการทำงานได้

3.6 ความชอบและความสนใจ (Liking and interest in course) ความชอบนับได้ว่าเป็นแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motives) ที่ผลักดันให้นักศึกษาทุ่มเทกับการเรียนจนสำเร็จตามเป้าหมาย เหตุผลหนึ่งของการเลือกรายวิชาหลักของนักศึกษา คือ ความชัดเจนและน่าสนใจ (Babad, 2001) สอดคล้องกับงานวิจัยในนักศึกษาแรกเข้าด้านธุรกิจ ซึ่งพบว่าความชอบเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อการตัดสินใจเลือกวิชาเอกอย่างไม่แตกต่างกันระหว่างเพศ แต่เมื่อพิจารณาแยกตามเพศแล้ว พบว่าเพศหญิงให้ความสำคัญกับความชำนาญหรือทักษะในรายวิชามากกว่าเพศชาย ขณะที่เพศชายให้ความสำคัญกับโอกาสทางวิชาชีพและการได้เลื่อนตำแหน่งมากกว่า (Malgwi, Howe, & Burnaby, 2005)

คุณสมบัติและความสามารถส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ผลการเรียน เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ก่อให้เกิดความแตกต่างในการให้ความสำคัญของแต่ละปัจจัย งานวิจัยในเด็กระดับมัธยมพบว่าความเชื่อเรื่องความแตกต่างทางเพศก่อให้เกิดอคติในการประเมินตนเองของนักเรียนเพศชายว่าตนเองนั้นมีความสามารถทางคณิตศาสตร์มากกว่าเพศหญิง (Correll, 2001) และ Al-Rfou (2013) ยังพบว่าเพศของนักศึกษาและวิชาเอกมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยทางสถิติ ส่วนเรื่องอายุนั้น Owen and Jensen (2004) พบว่า นักศึกษาต่างชั้นปีซึ่งมีประสบการณ์ไม่เท่ากัน ทำให้เกิดความแตกต่างในการรับรู้และใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจได้ สำหรับด้านผลการเรียน Adams et al., (1994) พบว่ามีนักศึกษาเพียงไม่กี่คนที่เลือกรายวิชาเอกที่ได้เกรดง่ายหรือเลือกวิชาเอกเพื่อต้องการคงผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) ให้สูงไว้ เช่นเดียวกับผลวิจัยของ Babad (2001) ซึ่งพบว่านักศึกษาจะพิจารณาเลือกวิชาที่ได้เกรดง่าย หากเป็นวิชาที่ไม่มีความสำคัญมากนักและถูกเลือกเป็นลำดับสุดท้ายเท่านั้น

4. วิธีการดำเนินงานวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรบัญชี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 304 คน แบบสอบถามได้ถูกส่งไปยังประชากรทั้งหมดทางระบบออนไลน์ เนื่องจากมีนักศึกษาบางชั้นปีปฏิบัติสหกิจศึกษาในพื้นที่ห่างไกล แบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับอย่างสมบูรณ์มีจำนวน 180 ฉบับ คิดเป็น

อัตราการตอบกลับร้อยละ 59.21 ของจำนวนประชากร สูงกว่าอัตราการตอบกลับโดยเฉลี่ยของการจัดส่งแบบสอบถามทางระบบออนไลน์ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 33 (Nulty, 2008)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามที่พัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์กลุ่มย่อยซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรบัญชี จำนวน 10 คน เพื่อรวบรวมปัจจัยที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกกลุ่มวิชาชีพเลือก เมื่อพัฒนาเป็นแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่า 0.90 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1.00 แสดงว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยในการเลือกกลุ่มฯ จำนวน 26 ข้อ โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert scale) 5 ระดับ คือ 1 (สำคัญน้อยที่สุด) – 5 (สำคัญมากที่สุด) และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 28 มีนาคม – 5 เมษายน 2561

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ หลังจากตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ของข้อมูลทั่วไป และระดับความสำคัญของปัจจัยการเลือกกลุ่มฯ โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 – 5.00	ระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	ระดับมาก
2.61 – 3.40	ระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	ระดับน้อย
1.00 – 1.80	ระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) เพื่อพิจารณาลดตัวแปรและจัดกลุ่มใหม่เป็นปัจจัย (Factors) ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกกลุ่มฯ ของนักศึกษา โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principle component analysis method) และการหมุนแกนปัจจัยด้วยวิธีการแวริแม็กซ์ (Varimax with Kaizer Nomalization) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาปัจจัย คือ ค่าไอเกน (Eigenvalues) มากกว่า 1 และค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) มีค่าสัมบูรณ์ (Absolute value) มากกว่า 0.50 ทั้งนี้ มีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วยการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมของข้อคำถามทั้งหมดด้วยค่าสถิติ Keiser-Meyer-Olkin (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.83 และผลการทดสอบด้วย Bartlett's Test พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าข้อมูลมีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ ด้านต่าง ๆ มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบความแตกต่างโดยการทดสอบแบบจับคู่ (Paired-Sample T Test) และการทดสอบที่จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างระหว่างเพศ โดยใช้สถิติ t-test (Independent Sample T-Test) การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มต่าง ๆ จำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการเรียนรายวิชาการบัญชีขั้นต้น และกลุ่มฯ ที่เลือก โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA) แล้วทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้ Post-Hoc test ซึ่งใช้สถิติ Least Significant Difference: LSD (กรณีความแปรปรวนเท่ากัน) หรือ Tamhane's T2 (กรณีที่ความแปรปรวนไม่เท่ากัน) ในการทดสอบ รวมถึงการทดสอบความสัมพันธ์กับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. ผลการวิจัย

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งสิ้น 180 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 88.99 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คิดเป็นร้อยละ 33.89 26.67 22.78 และ 16.67 ตามลำดับ มีผลการเรียนในรายวิชาการบัญชีขั้นต้นเป็นเกรด A มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.78 รองลงมาคือ เกรด B–B$^+$ ร้อยละ 32.78 เกรด C–C$^+$ ร้อยละ 21.67 และเกรด D–D$^+$ ร้อยละ 7.78 ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.72 ส่วนใหญ่เลือกกลุ่มฯ สอบบัญชี ร้อยละ 53.33 รองลงมาคือ การเงินและการบัญชีธุรกิจ ร้อยละ 18.89 และกลุ่มที่มีนักศึกษาเลือกน้อยที่สุดคือ กลุ่มฯ AIS ร้อยละ 3.89 และผู้ที่ยังไม่ตัดสินใจเลือก ร้อยละ 23.89

5.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกกลุ่มฯ ของนักศึกษา แบ่งเป็นปัจจัยได้ 6 ด้าน มีค่าทางสถิติดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 องค์ประกอบเชิงสำรวจในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกกลุ่มฯ

องค์ประกอบของปัจจัย	น้ำหนัก	ค่าเฉลี่ย
1. องค์ประกอบของการเรียนการสอน		3.96
(Eigen: 8.198 ; Var: 30.362 ; Cronbach α: 0.93) [b]		
- ความพร้อมของอุปกรณ์	0.848	3.63
- ความพร้อมของโปรแกรมสำเร็จรูป	0.842	3.69
- ความน่าสนใจของเนื้อหา	0.837	3.70

องค์ประกอบของปัจจัย	น้ำหนัก	ค่าเฉลี่ย
- ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอน	0.801	3.81
- ความพร้อมของสถานที่	0.799	3.58
- การสร้างบรรยากาศในการเรียนของผู้สอน	0.798	3.79
- ความน่าสนใจของสื่อการสอน	0.797	3.67
- ความพร้อมของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	0.781	3.53
2. การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มวิชาชีพเลือก		3.56
(Eigen: 3.266 ; Var: 12.097 ; Cronbach α: 0.81) [b]		
- คำแนะนำจากเพื่อน	0.777	3.43
- คำแนะนำจากรุ่นพี่	0.685	3.61
- ความเป็นที่นิยม	0.672	3.62
- วิชาชีพเลือกนั้นเรียนจบง่าย	0.622	3.31 [a]
- เพื่อนร่วมชั้นเรียน	0.589	3.45
- การแนะแนวจากอาจารย์	0.566	3.84
- คำแนะนำจากครอบครัว	0.551	3.58
3. โอกาสทางวิชาชีพ		4.02
(Eigen: 2.461 ; Var: 9.114 ; Cronbach α: 0.80) [b]		
- ความต้องการของตลาด	0.803	3.99
- รายวิชามีความหลากหลาย	0.711	4.01
- ความก้าวหน้าในสายงาน	0.705	4.01
- ค่าตอบแทนในการทำงาน	0.586	4.03
4. คุณภาพชีวิต		3.63
(Eigen: 1.497 ; Var: 5.543 ; Cronbach α: 0.70) [b]		
- คุณภาพชีวิตในการทำงาน	0.752	3.71
- ความเป็นอิสระในการทำงาน	0.713	3.79
- คาดว่าจะสามารถได้เกรดสูง	0.660	3.40 [a]
5. บุคลิกภาพและความชำนาญ		3.65
(Eigen: 1.361 ; Var: 5.041 ; Cronbach α: 0.70) [b]		
- บุคลิกภาพตรงกับวิชาชีพเลือก	0.781	3.65
- ความชำนาญในวิชาชีพเลือก	0.686	3.66
6. ความชอบและความสนใจ		4.01
(Eigen: 1.088 ; Var: 4.030 ; Cronbach α: 0.70) [b]		
- ความชอบส่วนบุคคล	0.843	3.98
- ความสนใจในวิชาชีพเลือกนั้น	0.751	4.04

[a] มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง

[b] Eigenvalue, Variance explained, Cronbach alpha

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกกลุ่มฯ แบ่งได้เป็น 6 ด้าน เรียงลำดับตามความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนของการตัดสินใจซึ่งวัดจากค่าไอเกน คือ องค์ประกอบของการเรียนการสอน การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มฯ โอกาสทางวิชาชีพ คุณภาพชีวิต บุคลิกภาพและความชำนาญ ความชอบและความสนใจ

นักศึกษาให้ความสำคัญต่อทุกองค์ประกอบย่อยของปัจจัยแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นกระแสสังคมว่าเรียนจบง่าย และการคาดว่าจะได้เกรดสูงจากการเรียนในกลุ่มฯ นั้น ที่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอน การแนะแนวจากอาจารย์ และค่าตอบแทนในการทำงานเป็นองค์ประกอบย่อยที่มีค่ามากที่สุดของปัจจัยที่มีความสามารถในการอธิบายมากที่สุด 3 ด้านแรก ทั้งนี้ องค์ประกอบย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความสนใจในวิชาชีพเลือกนั้น (4.04) ค่าตอบแทนในการทำงาน (4.03) และรายวิชามีความหลากหลายและความก้าวหน้าในสายงาน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4.01) ซึ่งเป็นองค์ประกอบย่อยของปัจจัยด้านความชอบและความสนใจ และปัจจัยด้านโอกาสทางวิชาชีพ

ตารางที่ 2 ผลทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ของค่าเฉลี่ยความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ

ปัจจัย		1	2	3	4	5	6
1. องค์ประกอบของการเรียนการสอน	t		2.25	-5.99	0.88	0.52	-5.2
	Sig.		(0.03)*	(0.00)**	-0.38	-0.6	(0.00)**
2. การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มฯ	t	-2.25		-8.62	-1.70	-1.72	-7.25
	Sig.	(0.03)*		(0.00)**	-0.09	-0.09	(0.00)**
3. โอกาสทางวิชาชีพ	t	5.99	8.62		7.99	6.86	0.03
	Sig.	(0.00)**	(0.00)**		(0.00)**	(0.00)**	-0.98
4. คุณภาพชีวิต	t	-0.88	1.69	-7.99		-0.28	-6.07
	Sig.	-0.38	-0.09	(0.00)**		-0.78	(0.00)**
5. บุคลิกภาพและความชำนาญ	t	-0.52	1.72	-6.86	0.28		-6.52
	Sig.	-0.60	-0.09	(0.00)**	-0.78		(0.00)**

ปัจจัย		1	2	3	4	5	6
6. ความชอบและความสนใจ	t	5.20	7.25	-0.03	6.07	6.52	
	Sig.	(0.00)**	(0.00)**	-0.98	(0.00)**	(0.00)**	

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01 ตามลำดับ

5.3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ ทั้ง 6 ด้าน โดยใช้การทดสอบแบบจับคู่ (Paired-Sample T Test) แสดงผลการทดสอบได้ดังตารางที่ 2

จากตารางที่ 2 พบว่า การให้ความสำคัญต่อปัจจัยในหลาย ๆ ด้านไม่แตกต่างกัน มีเพียงปัจจัยด้านโอกาสทางวิชาชีพและด้านความชอบ/ความสนใจเท่านั้น ที่แตกต่างจากปัจจัย 4 ด้านที่เหลือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2 ลำดับแรก

5.4 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการให้ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป สามารถสรุปผลได้ดังตารางที่ 3 (เรียงลำดับปัจจัยเช่นเดียวกับตารางที่ 2)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยการให้ความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ปัจจัย	1	2	3	4	5	6
เพศ						
ชาย	3.63	3.59	4.05	3.74	3.98	4.13
หญิง	3.70	3.56	4.01	3.61	3.61	4.00
t	0.41	0.22	0.30	0.77	2.39	0.85
Sig.	0.69	0.83	0.77	0.44	0.02*	0.40
ชั้นปีที่กำลังศึกษา						
ปีที่ 1	3.63	3.59	3.98	3.73	3.66	3.89
ปีที่ 2	3.71	3.52	3.97	3.57	3.56	4.11
ปีที่ 3	3.73	3.56	4.18	3.46	3.68	4.06
ปีที่ 4	3.73	3.56	3.92	3.74	3.73	4.02
F	0.27	0.13	1.60	1.74	0.50	1.22
Sig.	0.84	0.94	0.19	0.16	0.68	0.30
ผลการเรียนรายวิชาการบัญชีขั้นต้น						
A	3.79	3.52	4.07	3.66	3.72	4.14
B–B^{+}	3.70	3.55	4.00	3.66	3.64	4.09
C–C^{+}	3.51	3.59	3.98	3.54	3.56	3.78
D–D^{+}	3.66	3.69	3.88	3.55	3.61	3.68
F	1.49	0.42	0.61	0.38	0.45	4.52
Sig.	0.22	0.74	0.61	0.77	0.71	0.00**
กลุ่มวิชาชีพเลือก						
AIS	3.50	2.98	3.82	3.14	3.50	4.14
AUD	3.68	3.54	4.06	3.60	3.61	4.06
FIN	3.79	3.85	4.10	3.89	3.81	3.91
F	0.72	9.08	2.54	4.83	2.06	0.89
Sig.	0.49	0.00**	0.10	0.01**	0.16	0.41

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาบัญชีเพศหญิงและเพศชายให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านบุคลิกภาพและความชำนาญที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายจะให้ความสำคัญสูงกว่าเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.98 และ 3.61 ตามลำดับ

ถึงแม้นักศึกษาในแต่ละชั้นปีให้ความสำคัญต่อปัจจัยทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาที่ได้เกรดรายวิชาการบัญชีขั้นต้นแตกต่างกันให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านความชอบและความสนใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากนักศึกษาที่ได้เกรด A จนถึงเกรด D คือ 4.14 4.09 3.78 และ 3.68 ตามลำดับ เมื่อทดสอบรายคู่พบว่ากลุ่มที่ได้เกรด A และ B – B+ มีการให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านความชอบและความสนใจแตกต่างจากกลุ่มที่ได้เกรด C – C+ และ D – D+ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นักศึกษาในแต่ละกลุ่มฯ มีการให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มฯ และด้านคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อทดสอบรายคู่พบว่า ทุกกลุ่มฯ ให้ความสำคัญต่อการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กลุ่ม FIN (3.85) กลุ่ม AUD (3.54) และกลุ่ม AIS (2.98) นอกจากนี้ กลุ่มฯFIN ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านคุณภาพชีวิต (3.89) สูงกว่ากลุ่มฯ อื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อเจาะลึกในองค์ประกอบย่อยของปัจจัยทั้งสองด้านข้างต้นและทำการทดสอบรายคู่ ได้ผลที่น่าสนใจ คือ นักศึกษาให้ความสำคัญกับการแนะแนวจากอาจารย์ คำแนะนำจากครอบครัว การคาดว่าจะได้เกรดสูง และกลุ่มฯ นั้นเรียนจบง่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และให้ความสำคัญกับความเป็นที่นิยมของกลุ่มฯ เพื่อนร่วมชั้นเรียน และคุณภาพชีวิตในการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งส่วนใหญ่กลุ่ม AIS จะมีค่าเฉลี่ยการให้ความสำคัญต่อเรื่องต่าง ๆ ต่ำกว่ากลุ่มฯ อื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มฯ อื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

5.5 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ กับ GPAX โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่าง GPAX กับระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ

ปัจจัย	Correlation Coefficient	Sig. (2-tailed)
องค์ประกอบการเรียนการสอน	0.103	0.05
การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มฯ	-0.028	0.60
โอกาสทางวิชาชีพ	0.145	0.01**
คุณภาพชีวิต	0.115	0.03*
บุคลิกภาพและความชำนาญ	0.128	0.02*
ความชอบและความสนใจ	0.226	0.00**

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01 ตามลำดับ

GPAX มีความสัมพันธ์กับระดับการให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตและด้านบุคลิกภาพและความชำนาญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านโอกาสทางวิชาชีพและด้านความชอบและความสนใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเจาะลึกในองค์ประกอบย่อยของปัจจัยทั้งสี่ด้านดังกล่าว พบว่าองค์ประกอบย่อยที่สัมพันธ์กับ GPAX อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ความชอบส่วนบุคคล ค่าตอบแทนในการทำงาน และความสนใจในวิชาชีพเลือกนั้น และมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบย่อยเรื่อง ความชำนาญในวิชาชีพเลือก คุณภาพชีวิตในการประกอบอาชีพ และรายวิชามีความหลากหลาย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

6. อภิปรายผล

ปัจจัยด้านโอกาสทางวิชาชีพ และด้านความชอบและความสนใจ เป็นปัจจัยที่นักศึกษาให้ความสำคัญสูงสุดเป็น 2 อันดับแรกในการเลือกกลุ่มฯ ของนักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาหลักสูตรบัญชีของสถาบันอื่น ที่ให้ความสำคัญกับความคาดหวังด้านอาชีพมาเป็นอันดับแรกในการเลือกสาขาหรือศึกษาต่อ(Supornrungcharoen & Yuttasukprasertม 200; Thongnuch & Rodkam, 2018) แต่เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบย่อยพบว่านักศึกษาให้ความสำคัญต่อความสนใจในวิชาชีพเลือกนั้น (ปัจจัยด้านความชอบและความสนใจ) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือเรื่องค่าตอบแทนในการทำงาน ความหลากหลายในรายวิชาและความก้าวหน้าในสายงาน (ปัจจัยด้านโอกาสทางวิชาชีพ) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในการตัดสินใจเลือกกลุ่มฯ นั้น นักศึกษายังคงพิจารณาจากความชอบหรือความสนใจของตนเองเป็นหลัก แต่ก็ให้ความสำคัญกับโอกาสทางวิชาชีพในอนาคตด้วย โดยเฉพาะเรื่องค่าตอบแทนในการทำงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sukpan (2013) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนกรณีศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความชอบและความถนัดมากที่สุด

องค์ประกอบย่อยที่สำคัญที่สุดในปัจจัยด้านองค์ประกอบการเรียนการสอนในมุมมองของนักศึกษา คือ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และเทคนิคในการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nachaiwong (2010) ที่ศึกษาความคิดเห็นต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาภาคปกติในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอนส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษา และในหลายงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนระดับอุดมศึกษาในสถาบันต่าง ๆ พบว่า ปัจจัยสำคัญอันดับแรก ๆ คือ ปัจจัยด้านผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี (Chuaytukpuan, 2015; Thammawihankun & Prasertwong, 2009) อีกทั้ง นักศึกษายังให้ความสำคัญต่อคำแนะนำจากอาจารย์ในการตัดสินใจเลือกกลุ่มฯ ในระดับที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับ ครอบครัว รุ่นพี่ หรือเพื่อน อาจเนื่องจากการเลือกกลุ่มฯ จะมีความแตกต่างจากการเลือกคณะหรือสาขาที่นักศึกษาจะให้ความสำคัญกับคำแนะนำจากครอบครัวเป็นหลัก (Kaewkam & Arpavate, 2016; Ra-ob, 2007; Eidimtas & Juceviciene, 2014) เพราะอาจารย์ในหลักสูตรย่อมทราบรายละเอียดและความแตกต่างในแต่ละกลุ่มฯ และทราบความรู้ความสามารถของนักศึกษาแต่ละคนในเชิงวิชาชีพจากประสบการณ์ในการสอนนักศึกษาในห้องเรียนหรือใน

บทบาทของการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา หากได้มีการพูดคุยสอบถามถึงความชอบและความสนใจเพิ่มเติมก็จะเป็นบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้ดีที่สุด

เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า เพศชายจะให้ความสำคัญต่อปัจจัยทุกด้านสูงกว่าเพศหญิงในระดับที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านบุคลิกภาพและความชำนาญที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ Malgwi et al. (2005) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาในมหาวิทยาลัยจำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิงและเพศชายให้ความสำคัญแตกต่างกันในเรื่องความถนัดในรายวิชา โอกาสทางวิชาชีพ และความก้าวหน้าในอาชีพ แต่มีข้อแตกต่างที่น่าสนใจกล่าวคือ งานวิจัยดังกล่าวพบว่า เพศหญิงจะให้ความสำคัญกับความชำนาญมากกว่าเพศชาย ซึ่งต่างจากข้อค้นพบของงานวิจัยฉบับนี้ ที่เพศชายกลับให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวสูงกว่า อาจเนื่องจากเป็นความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรบัญชี ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดรอบคอบและมักถูกมองว่าเป็นงานที่เหมาะกับเพศหญิง จนทำให้นักศึกษาเพศชายอาจไม่มั่นใจในความถนัดของตนเอง จึงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้สูงกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการวิจัยยังพบอีกว่า นักศึกษาแต่ละชั้นปีให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกกลุ่มฯ ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากเป็นเพียงความแตกต่างในอายุซึ่งต่างกันไม่เกิน 3 ปี แต่มีบริบทพื้นฐานเหมือนกัน แต่เมื่อพิจารณาผลการเรียนพบว่า นักศึกษาที่มีเกรดรายวิชาการบัญชีขั้นต้นในลำดับที่สูงขึ้นจะมีค่าเฉลี่ยการให้ความสำคัญต่อความชอบและความสนใจเพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเป็นรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีตัวแรกที่นักศึกษาได้เรียน ซึ่งอธิบายหลักการพื้นฐานและขั้นตอนการทำงานบัญชีทั้งหมด ผลการเรียนที่ได้จึงสะท้อนถึงความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานบัญชี และส่งผลต่อความชอบและความสนใจของนักศึกษา สอดคล้องกับผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความชอบและความสนใจกับ GPAX ซึ่งเป็นผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเชิงบวก กล่าวคือ นักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถจะให้ความสำคัญกับความชอบและความสนใจของตนเองในการเลือกกลุ่มฯ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ยิ่งเก่งก็ยิ่งให้ความสำคัญกับความชอบและความสนใจในการตัดสินใจ นอกจากนี้ GPAX ยังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยด้านโอกาสทางวิชาชีพ บุคลิกภาพและความชำนาญ และคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน กล่าวคือ นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีสะท้อนถึงการมีความสนใจ ความเข้าใจ หรือความถนัดในสิ่งที่เรียน ย่อมมีความคาดหวังหรือให้ความสำคัญต่อโอกาสทางวิชาชีพและการมีคุณชีวิตที่ดีในอนาคต สอดคล้องกับ Samrit (2016) นักเรียนที่มีผลการเรียนดีกว่าย่อมต้องการให้ผลการเรียนรู้ของตนเองเกิดประสิทธิภาพสูงสุด กลายเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพมากกว่าผู้ที่มีผลการเรียนต่ำกว่า

นักศึกษาในกลุ่มฯ AIS มีการให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มฯ ต่ำกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีสาระสำคัญ โดยเฉพาะข้อมูลที่มาจากการแนะนำจากอาจารย์และครอบครัว (ระดับปานกลาง) ที่อยู่ในระดับต่ำกว่านักศึกษากลุ่มฯ อื่นอย่างมีสาระสำคัญ อาจเนื่องจากเป็นนักศึกษาที่มีความชอบและความถนัดทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง รวมถึงมีการให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านความชอบและความสนใจมากที่สุด ทำให้มีการให้ความสำคัญด้านการรับรู้ข้อมูลจากบุคคลอื่นและกระแสสังคม (ความเป็นที่นิยมของกลุ่มฯ) น้อยกว่ากลุ่มฯ อื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในการทำงานของนักบัญชีมากขึ้น เนื่องจากธุรกิจมีการแข่งขันสูงทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและรูปแบบการดำเนินธุรกิจทำให้นักบัญชีต้องปรับตัวและปรับทัศนคติที่มีต่อเทคโนโลยีสารสนเทศว่าเป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกต่อการทำงาน (ไม่ใช่สิ่งที่จะเข้ามาทดแทนนักบัญชีได้) และต้องพยายามเรียนรู้เพื่อใช้งานให้ได้มากที่สุด (Association of Private Higher Education Institutions of Thailand, 2012)

7. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยข้างต้น นำไปสู่ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนานักศึกษาและปรับปรุงหลักสูตรดังนี้

7.1 โอกาสทางวิชาชีพ ควรติดตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมทั้งจำนวนและคุณภาพ การสำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตเป็นประจำทุกปี เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติเฉพาะเพื่อตอบสนองความต้องการได้อย่างถูกต้อง

7.2 ความชอบและความสนใจ ควรปรับกลุ่มฯ ตามสายวิชาชีพ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกตามความชอบและความสนใจของตนเอง และเนื่องจากกลุ่มฯ AIS มีนักศึกษาสนใจเลือกเรียนเป็นจำนวนน้อย แต่เป็นสิ่งสำคัญที่นักบัญชีพึงเรียนรู้และมีผลต่อความสำเร็จของทั้งตัวนักบัญชีเองและกิจการ (Coyne, Coyne, & Walker, 2017) จึงควรสอดแทรกความรู้นี้เข้าไปในทุกกลุ่มฯ แทนการตั้งแยกออกมา เป็นไปตามความคิดเห็นจากการตอบคำถามปลายเปิดของนักศึกษาที่ว่า “อยากให้สอดแทรกวิชานี้ (AIS) เป็นความรู้เบื้องต้นของทุกสาขา”

7.3 ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรควรออกแบบและดูแลระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีความเข้มแข็ง เพราะนักศึกษาโดยส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญต่อคำแนะนำจากอาจารย์ ไม่ว่าจะในบทบาทของการเป็นอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาในหลักสูตร ในการเลือกกลุ่มฯ อาจารย์จะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลและรายละเอียดของหลักสูตรได้ดีที่สุด หากอาจารย์มีได้มีการดูแลและติดตามผลอย่างใกล้ชิด รวมถึงมีความเป็นกันเองกับนักศึกษา จะทำให้ทราบถึงความชอบและความถนัด สามารถให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจกับนักศึกษาได้อย่างเหมาะสมมาก

ขึ้น และเมื่อนักศึกษาได้เรียนในกลุ่มฯ ที่เหมาะสมกับตนเอง ก็จะเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากขึ้นเช่นกัน

7.4 คำแนะนำอื่น ๆ หลักสูตรฯ ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพในอนาคตแก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และผลักดันให้คณาจารย์พัฒนาความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และใช้เทคนิคในการสร้างบรรยากาศที่น่าสนใจในการเรียนการสอน (Babad, 2001) เช่น การนำมาตรฐานวิชาชีพเพื่อการสอนและการสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของประเทศอังกฤษ หรือ UKPSF มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการสอน การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนอัจฉริยะ (Smart Classroom) รวมถึงการทำโครงการและการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งล้วนเป็นสิ่งที่ทางมหาวิทยาลัยเตรียมสื่อ บุคลากรผู้ให้คำปรึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งานไว้รองรับแล้วทั้งสิ้น

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีสัดส่วนเพศหญิงต่อเพศชายอยู่ที่ 8:1 และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นนักศึกษาหลักสูตรบัญชี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เท่านั้น จึงควรระมัดระวังในการแปลความและนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ รวมถึงงานวิจัยในอดีตพบว่า วัฒนธรรมความเชื่อในความแตกต่างทางเพศทำให้นักศึกษาต่างเพศประเมินความสามารถของตนเองแตกต่างกัน (Correll, 2004) ซึ่งมิได้ทำการศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้ และยังไม่ทราบสาเหตุแน่ชัดที่ทำให้นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงในวิชาบัญชีขั้นต้นให้ความสำคัญกับความชอบและความสนใจมากกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนในรายวิชานั้นต่ำกว่า เรื่องดังกล่าวจึงยังเป็นช่องว่างที่สามารถศึกษาวิจัยต่อได้ในอนาคต

8. Reference

Adams, S. J., Pryor, L. J., & Adams, S. L. (1994). Attraction and retention of high-aptitude students in accounting: An exploratory longitudinal study. *Issues in Accounting Education, 9(1)*, 45.

Ahmed, K. A., Sharif, N., & Ahmad, N. (2017). Factors influencing students' career choices: empirical evidence from business students. *Journal of Southeast Asian Research,* 1-15.

Al-Rfou, A. N. (2013). Factors that influence the choice of business major evidence from Jordan. *Journal of Business and Management, 8(2)*, 104-108.

Association of Private Higher Education Institutions of Thailand (APHEIT). (2012). *Role on technology of accountant at present, National Conference: Thai education quality toword the ASEAN community.* Retrived from https://www.spu.ac.th/account/files/2012/B5.pdf

Babad, E. (2001). Students' course selection: Differential considerations for first and last course. *Research in Higher Education, 42(4)*, 469-492.

Beggs, J. M., Bantham, J. H., & Taylor, S. (2008). Distinguishing the factors influencing college students' choice of major. *College Student Journal, 42(2),381-394.*

Bobâlcă, C., Ţugulea, O., & Bradu, C. (2014). How are the Students Selecting their Bachelor Specialization? A Qualitative Approach. *Procedia Economics and Finance, 15*, 894-902.

Cavus, S., Geri, S., & Turgunbayeva, K. (2015). Factors Affecting the Career Plans of University Students after Graduation. *International Journal of Humanities and Social Science, 5(5)*, 94-99.

Chapman, R. G. (1986). Toward a theory of college selection: A model of college search and choice behavior. *ACR North American Advances, 13,* 246-250.

Chuaytukpuan, T. (2015). The study of factors affecting decision to study in higher education level at Dhurakij Pundit University of undergraduate students. *SUTHIPARITHAT, 29(90)*, 256-271.

Correll, S. J. (2001). Gender and the career choice process: The role of biased self-assessments. *American journal of Sociology, 106(6),* 1691-1730.

Correll, S. J. (2004). Constraints into preferences: Gender, status, and emerging career aspirations. *American sociological review, 69(1),* 93-113.

Coyne, J. G., Coyne, E. M., & Walker, K. B. (2017). Accountants and tech: a game changer? To be successful in the future, management accountants must understand and be able to use the latest technology and information systems. *Strategic Finance, 98(9),* 41-49.

Eidimtas, A., & Juceviciene, P. (2014). Factors influencing school-leavers decision to enrol in higher education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences, 116,* 3983-3988.

Foskett, N. H.-B., Jane. (2001). Choosing futures : young people's decision-making in education, training, and careers markets. London, *Routledge Falmer,* 244.

Kaewkam, D. & Arpavate, W. (2016). Factors influencing the decision to pursue undergraduate degree of students in Dusit District. *Journal of Mass Communication Technology, RMUTP, 1(2),* 42 - 49.

Kniveton, B. H. (2004). The influences and motivations on which students base their choice of career. *Research in Education, 72(1)*, 47-59.

Li, S., Records, H., & Fougere, K. (2004). An exploratory investigation of gender difference in student selection of a CIS minor. *Issues in Information Systems, 5(2)*, 598.

Malgwi, C. A., Howe, M. A., & Burnaby, P. A. (2005). Influences on students' choice of college major. *Journal of Education for Business, 80(5),* 275-282.

Moogan, Y. J., & Baron, S. (2003). An analysis of student characteristics within the student decision making process. *Journal of Further and Higher Education, 27(3)*, 271-287.

Moogan, Y. J., Baron, S., & Harris, K. (1999). Decision making behaviour of potential higher education students. *Higher Education Quarterly, 53(3),* 211-228.

Nachaiwong, A. (2010). *A study fo decission. making study in Bachelor Degree of student in Chiang Mai Rajabhat University.* Retrived from http://www.academic.cmru.ac.th/data_research/paper/resin/Abstract.pdf

Newell, S. J., Titus, P. A., & West, J. S. (1996). Investigating the undergraduate student decision-making process of selecting a business specialization: A comparison of marketing and nonmarketing business students. *Journal of Marketing Education, 18(3),* 57-67.

NSO, (2018). *Sex ratio at birth*. Retrieved from http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries01.html

Nulty, D. D. (2008). The adequacy of response rates to online and paper surveys: what can be done?. *Assessment & evaluation in higher education*, 33(3), 301-314.

Owen, A. L., & Jensen, E. (2004). *Learning About Learning: Students' Course Choice.* Retrieved from: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=651003.

Price, I., Matzdorf, F., Smith, L., & Agahi, H. (2003). The impact of facilities on student choice of university. *Facilities, 21(10)*, 212-222.

Ra-ob, M. (2007). *Factors affecting the expectation for further study of Mathayomsuksa 6 students in Islamic private schools Changwat Pattani.* Retrived from http://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2010/6739

Samrit, W. (2016). Factors that influenced the decision making of public high school students in Bangkok to study in Bachelor's Degree, international program. *Journal of Humanities and Social sciences, Rajapruk University, 2(3),* 61-72.

Saunders, J., Hamilton, S., & Lancaster, G. (1978). A study of variables governing choice of course in higher education. *Assessment in Higher Education, 3(3)*, 203-236.

Sidin, S. M., Hussin, S. R., & Soon, T. H. (2003). An exploratory study of factors influencing the college choice decision of undergraduate students in Malaysia. *Asia Pacific Management Review, 8(3),* 259-280.

Sukpan, M. (2013). *patc̆hai thi ̄phon to ̣ ka ̄ntatsinc̆hai lu ̄̓ak su ̄̓ksa to ̣ nai laksu ̄t radap prakas ̄ani ̄yabat wichac̆hi ̄p chan su ̄ng (ปวส.) kho ̣ng nakri ̄an ko ̣ra ̄ni ̄ su ̄̓ksa ̄ witthaya ̄lai phanitchayaka ̄n Thonburi ̄* [Factors affecting the decision to study for high vocational certificate: Tha Cast Study of Thonburi Commercial Collage]. (Master Degree's Thesis, Dhurakij Pundit University, Thailand.

Supornrungcharoen, J. & Yuttasukprasert, N. (2006). *Factors Affecting Decision-Making in Pursuing the Master of Business Administration Degree in Accounting at University of the Thai Chamber of Commerce.* Retrived from http://eprints.utcc.ac.th/1821/3/1821fulltext.pdf

Tajima, K. (2014). Comparison of factors influencing Thai students' choices of minor subject between Japanese and Chinese. *Panyapiwat Journal, 5(special issue May)*, 1-12.

Thammawihankun, P. & Prasertwong, P. (2009). Factors of making decision to take accounting major, business management, faculty of management science Chandrakasem Rajabhat University. *Journal of Industrial Education, 3(1),* 126-132.

Thongnuch, N. & Rodkam, R. (2018). Factors Affecting Decision Making to Study Accounting of Students at Suan Sunandha Rajabhat University. *Research 4.0 Innovation and Development SSRU's 80th Anniversary*, 1(8), 1169-1178.

Van Deuren[1], R., & Santema, S. C. (2012). *How to choose your minor? Decision making variables used in the selection of a minor by undergraduate students from a Dutch university of applied sciences.* Retrived from https://www.researchgate.net/publication/254431654_How_to_choose_your_minor_Decision_making_variables_used_in_the_selection_of_a_minor_by_undergraduate_students_from_a_Dutch_university_of_applied_sciences

Whiston, S. C., & Keller, B. K. (2004). The influences of the family of origin on career development: A review and analysis. *The Counseling Psychologist, 32(4),* 493-568.